

IN MEMORIAM

Corneliu Constantineanu
(1967. – 2021.)

Teško je opisati koliko duboko nas je šokirala i uzdrmala tužna i neočekivana vijest da je 17. ožujka pastor, sveučilišni profesor i kršćanski lider međunarodnog ugleda Corneliu Constantineanu umro priključen na respirator hitnoga odjela Sveučilišne bolnice u Temišvaru u Rumunjskoj.

Koliko znamo, Corneliu je prekasno zatražio liječničku pomoć i to zbog otežanog disanja te mu je u bolnici dijagnosticiran sindrom akutnog respiracijskog distresa (ARDS), upalni edem pluća koji je bez respiratora nemoguće preživjeti.

U Rumunjskoj je od bolesti COVID-19 do tog trenutka oboljelo više od 930 000 ljudi, a oporavilo se oko 831 000. Nažalost, do 25. ožujka umrlo je 22 835 osoba, a među njima i naš dragi prijatelj i kolega Corneliu Constantineanu koji je prije povratka u svoju domovinu s obitelji proveo 18 godina na Evandeoskom teološkom fakultetu (poslije VETU) u Osijeku.

Ne znamo gdje je i od koga dobio smrtonosni koronavirus. Bio je društven i druželjubiv čovjek, jedan od pastora pentekostne crkve Speranza (Nada) u Temišvaru i vrlo poduzetan te uspješan voditelj postdiplomskog Studija za javnu teologiju i pentekostalne studije pri Fakultetu društvenih i humanističkih studija na Sveučilištu u Aradu. Prvorazredan znanstvenik, odličan propovjednik, a nadasve autentičan i ponizan kršćanin. Sjećam se kako su Corneliuom bili impresionirani ne samo naši suradnici iz zapadnih zemalja nego i zagrebački katolički profesori

Bonaventura Duda i Ivan Golub kao i beogradski pravoslavni profesori Radovan Bigović i Radimir Rakić.

Osobno sam Corneliua upoznao najprije u velikoj pentekostalnoj crkvi Elim u Temišvaru, čiji sam počasni član i čiji sam fenomenalni rast od 300 do više od 7000 članova imao privilegiju izbliza pratiti. Na poziv njihova pastora apostolskog poslanja i pomazanja Teodora Codreanu u Elimu je Evanđeoski teološki fakultet (ETF) iz Osijeka odmah poslije urušavanja komunističkog režima otvorio centar za izvanredni studij teologije. Više stotina laičkih propovjednika i zainteresiranih mladića i djevojaka hrlilo je na naša prebukirana predavanja.

Corneliu se kao mladi inženjer biotehnologije isticao među njima kao intelektualni radoznalac koji je uvijek postavljao izuzetno angažirana, pa i provokativna pitanja o odnosu vjere i razuma, o intelektualnom kredibilitetu kršćanstva te posebno o implikacijama teologije za duhovnost.

Nešto poslije, Corneliu se doselio u Osijek da nastavi redovni studij i kako bi mogao koristiti našu bogatu knjižnicu. Neprestano je čitao, gotovo doslovno gutao knjige i radio na svojoj teološko-duhovnoj izgradnji. Sve što je radio, radio je čitavim umom i srcem te je postizao odlične rezultate.

Nakon diplome *summa cum laude* slijedio je međunarodno akreditiran magisterij također s najvišim ocjenama. Njegov nagrađeni magistarski rad *Epanghelia: An Exegetical Study of the Concept of "Promise" in the Pauline Corpus* nekoliko je godina poslije objavljen kao njegova prva knjiga (Osijek 2005). U međuvremenu je postao predavačem, a zatim i direktorom biblioteke u kojoj je radila njegova vrijedna i samozatajna supruga Ioana. U Osijeku su im rođene i dvije prekrasne kćeri, Anamaria i Carmen, danas sveučilištarke u Velikoj Britaniji. Znao sam se šaliti s Corneliuom kako ga moramo slavenizirati te da će u Osijeku biti prepoznatljiv kao KK, Kornelij Konstantinović. Na kraju smo se ipak dogovorili da ostanemo pri rumunjskom izvorniku u CC-duru.

Od samih početaka otkrili smo kod Corneliua leaderski potencijal te je zato imenovan akademskim dekanom, a poslije doktorata i voditeljem međunarodno akreditiranog magistarskog studija. Znao je često naglasiti da je njegova međunarodna karijera krenula iz Osijeka te da je izuzetno zahvalan za mnoge utjecajne goste profesore među kojima treba posebno istaknuti glasovitog Johna R. W. Stotta čija mu je zaklada Langham omogućila doktorski studij u Oxfordu i Leedsu i otvorila mnoga druga vrata međunarodnih asocijacija i angažmana.

Dr. Constantineanu globalno je prepoznatljiv znanstvenik i pisac što potvrđuje odaziv na velik broj članaka objavljenih u najuglednijim znanstvenim i stručnim časopisima, ali i osam objavljenih knjiga i zbornika koje je priredio. Najpoznatija je njegova doktorska disertacija *The Social Significance of Reconciliation in Paul's Theology*, koja je u neznatno izmijenjenom izdanju tiskana u glasovitoj seriji izdavačke kuće Bloomsbury, T&T Clark 2010. godine.

U suradnji i suuredništvu s Christopherom Scobiem priredio je jedan od najboljih zbornika o suvremenom pentekostalizmu koji je najprije objavljen na slovenskom jeziku kao *Binkostniki v 21. Stoletju: Identiteta, Verovanje, Praksa* (Ljubljana, Podvig, 2016), a zatim i na engleskom jeziku kao *Pentecostals in the 21st Century: Identity, Beliefs, Praxis* (Wipf and Stock, 2018) te u prijevodu na rumunjski jezik. Skupa s Marcelom Macelaruom uredio je dva zbornika na ETF-u: *Bible, Culture, Society: Postgraduate Explorations* (Osijek, 2009) i *Theological Pilgrimages: Collected Faculty Papers* (Osijek, 2009).

VETU ga je delegirao u Urednički savjet Evanđeoskog teološkog časopisa *Kairos* u kojem je ostao sve do smrti. Za *Kairos* je napisao i nekoliko značajnih članaka i rasprava.

Poslije završenog doktorata Corneliu je postao poduzetan i svestrano aktivan stipendist zaklade Langham. Između ostalog organizirao je nekoliko uspješnih seminara o propovjedništvu u različitim rumunjskim gradovima te na taj način doprinio ne samo kontinuiranom obrazovanju propovjednika u svojoj domovini nego i većoj kolegijalnosti i plodonosnijoj suradnji baptističkih i pentekostalnih pastora.

Njegova vizija promidžbe kontekstualno relevantnog kršćanskog razmišljanja uključila je i okupljanje najboljih mladih i nekih ne tako mladih teologa i bibličara Srednje i Istočne Europe da napišu veliki *Komentar Biblije za kontekst Srednje i Istočne Europe*, sponzoriran zakladom Langham. Za taj velebni projekt angažirao je i niz predavača i suradnika VETU-a. Projekt je tako sjajno koncipiran, a njegovi doprinosi tako dobro napisani da je Uredničko vijeće odlučilo da Corneliu Constantineanu ostane njegov glavni urednik iako nije više među nama.

Corneliu i dvojica njegovih kolega, pod dirigentskom palicom Miroslava Volfa, okupili su četrdesetak poznatih kršćanskih lidera, teologa i znanstvenika sa svih kontinenata te uredili imponozantni ekumenski zbornik od gotovo 900 stranica pod naslovom *First the Kingdom of God: A Festschrift in Honor of Prof. Dr. Peter Kuzmič*. Ovih sam dana iznova pročitao Corneliuovo poglavlje s dirljivom posvetom (str. 673–705). Sve što je on tamo napisao o meni osjećam da bih ja trebao ovdje napisati o njemu. Hvala, Corneliu.

Corneliu Constantineanu bio je lider, čovjek s vizijom novoga i pravednijeg svijeta. Unutar teoloških znanosti specijalizirao je novozavjetne studije s posebnim naglaskom na Poslanici Rimljanima kao temeljnoj postavci i smjerodavnoj prekretnici za pomirenje ne samo u vertikalnoj dimenziji (s Bogom po Isusu Kristu), nego i u horizontalnoj među ljudima i narodima.

Moji suradnici i prijatelji znaju da sam se posljednjih desetak godina postupno povukao iz vodstva nekih međunarodnih tijela, komisija i vijeća te počeo tražiti kome ću predati štafetnu palicu. Kada god se postavilo pitanje tko će me iz mog dijela svijeta naslijediti na nekim od tih funkcija predlagao sam Corneliua. On je

štafetnu palicu preuzeo s entuzijazmom i kompetencijom te sam stoga posebno ponosan i zahvalan. Najprije sam ga predložio za predstavnika Srednje i Istočne Europe u tijelima Svjetske evangeličke alijanse (WEA – World Evangelical Alliance), posebice u njezinoj Teološkoj komisiji kojoj sam osobno predsjedavao u njezinim najproduktivnijim danima. Još dok je bio dekan na VETU delegirali smo ga u International Council for Evangelical Theological Education (ICETE). Od početka je bio djelatna u Central and Eastern European Association of Mission Studies (CEEAMS) te je skupa s Peterom Pennerom i Anne Marie Kool osnovao i vodio Osijek Doctoral Colloquium (ODC).

Dr. Rosalee Velloso Ewell, izvršna direktorica Teološke komisije WEA izjavila je povodom njegove smrti: „Uza sva svoja postignuća Corneliu je bio pravi sluga Božji čiji je život bio obilježen integritetom i neprestanim svjedočenjem Dobre vijesti o kraljevstvu Božjem s radošću, snagom i poniznošću. Nedostajat će nam njegov jedinstven smijeh, a naša je molitva za njegovu obitelj i suradnike koji trebaju nastaviti njegov svestrani angažman.“ Biskup dr. Thomas Schirrmacher, glavni tajnik WEA, naglasio je Corneliuov ogroman doprinos transformativnom poimanju evanđelja u širem rumunjskom, a i globalnom kontekstu te koliko će nedostajati svom Sveučilištu u Aradu kao i široj društvenoj zajednici u Rumunjskoj.

Dr. Frank Hinkelmann, potpredsjednik Međunarodnog vijeća WEA i predsjednik Europske evangeličke alijanse, napisao je kako drži da je Corneliu Constantineanu bio jedan od najplodonosnijih evanđeoskih teologa u Istočnoj Europi s posebnim darom da umrežuje ljude i motivira ih za zajedničke projekte. „Njegova mudrost i iskustvo nenadoknadivi su.“

Dr. Ruth Padilla DeBorst, koordinatorica International Fellowship for Mission and Transformation (INFEMIT – kojemu su njezin otac Rene Padilla i moja malenkost bili suosnivači) izražava zahvalnost za Corneliuov desetogodišnji rad u INFEMIT-u, „za njegovu kreativnost i poduzetnost, kombinaciju smijeha i dubine, energije i perspektive te zarazno oduševljenje za rad Gospodnji na svim meridijanima“.

Profesor Alexandru Neagoe, predsjednik Areopagus Centra u Temišvaru: „Corneliu je bio čovjek izuzetnih akademskih i upravljačkih vještina. Vjerujemo da će njegov uzor biti nadahnuće za mnoge da ga slijede.“

Posljednja faza njegova izuzetno angažiranog rada bila je posebice posvećena osnivanju Studija za javnu teologiju i pentekostalne studije na državnom sveučilištu Aurel Vlaicu u Aradu i mentoriranju tamošnjih i drugih studenata.

Među njegovim mnogobrojnim publikacijama treba posebno istaći da je bio glavni pokretač i urednik gore spomenutog *Central and Eastern European Bible Commentary* i suurednik monumentalnog zbornika *Mission in Central and Eastern Europe: Realities, Perspectives, Trends* (Regnum Press, 2018).

Corneliu Constantineanu dostojanstveno je komemoriran u velikoj crkvi Ecclesia u sveučilišnom gradu Aradu uz govore najpoznatijih kršćanskih lidera i vodstva sa Sveučilišta Arad na čelu s dekanicom i rektorom. Dvojica naših kolega i Corneliuovih partnera Marcel Macelaru i Daniel Oprean sjajno su organizirali i vodili samu komemoraciju kao i ispraćaj s ukopom dan kasnije na Groblju heroja u Temišvaru. VETU je na komemoraciji dostojanstveno predstavljao član Vijeća, biskup Reformirane Kršćanske Crkve u RH, gospodin Peter Szenn. Hvala, brate biskupe.

VETU je nekoliko dana poslije u Osijeku priredio komemoraciju preko Zooma na kojoj je prikazan kratak film o Corneliuovu životu uz sudjelovanje uživo ili preko Zooma tridesetak njegovih suradnika i bivših studenata iz različitih zemalja.

Dr. Christopher Wright, glavni ravnatelj međunarodno glasovitog Langham Partnershpa, povodom ove neočekivane i, ljudski gledano, daleko prerane smrti objavio je impresivan biografsko-znanstveni prikaz života i rada Corneliua Constantineanu pod naslovom *The Loss of a Giant*, u slobodnom prijevodu *Odlazak velikana*. Taj naslov supotpisujemo svi koji smo Corneliua poznavali i s njim desetljećima plodonosno surađivali. *Requiescat in pace*.

Peter Kuzmič